

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Název díla	SOUTĚŽ STAVBA ROKU KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE 2018 ČESTNÉ UZNÁNÍ OBNOVA KULTURNÍ PAMÁTKY, ADAPTACE OBJEKTU NA OBECNÍ ÚŘAD OBCE BĚLEČ NAD ORLICÍ	Období výstavby	září 2016 – říjen 2017
Základní údaje o přípravě a zhotovování díla		Cena (mil. Kč)	
Příhlašovatel	Obec Běleč nad Orlicí		
Projektant	Ing. Miloš Kudrnovský		
Zhotovitel	ARCHATT PAMÁTKY spol. s r. o.		
Investor	Obec Běleč nad Orlicí		
Období realizace	září 2016 – říjen 2017		
Datum kolaudace	21. 11. 2017		

Rekonstrukce areálu bývalé evangelické školy a její přeměna na Obecní úřad a knihovnu obce Běleč nad Orlicí byla co nejšetrnější. K památkové ochraně se přistupovalo zodpovědně a citlivě, bylo zachováno co největší množství původních prvků a budova se navrátila ke svému původnímu charakteru. Nejcennějším prvkem byl nález stropní malby otce svatého, která byla sejmuta, zrestaurována a nyní je v rámu vystavěna v prostorách stavby. Romantizující budova z konce 19. století se stala chloubou obce, jejím novým kulturním a společenským centrem a důležitou historickou památkou Třebechovicka.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 1

1. TEXTOVÁ ČÁST

2.A ÚDAJE O STAVBĚ

Objekt bývalé evangelické školy je kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních nemovitých památek pod číslem 100012. Projekt obnovy areálu byl proto konzultován s pracovníky odborné i výkonné složky státní památkové péče a je zpracován v souladu s jejich požadavky.

Veškeré nově navržené objekty (zpevněné plochy, ohrazení) jsou vzhledem k souhrnné památkové hodnotě areálu provedeny dle dobové ikonografie či historických analogií. K obnově stávajících budov je přistupováno pietním způsobem, se zvláštním ohledem na památkově cenné konstrukce a prvky. Úpravy se zde týkají především již dožilých konstrukcí.

Žádný z nově budovaných objektů není navržen tak, aby negativně ovlivňoval emotivní působení této jedinečné památky.

2. A. 1 HISTORIE OBJEKTU

Romantizující budova z druhé poloviny 19. století byla vystavěna pro potřeby evangelické školy a k bohoslužbám. Její stavba byla zahájena položením základního kamene dne 24. června 1862 a k jejímu vysvěcení došlo o rok později 28. června 1863. PO deseti letech došlo na pozemku školy k výstavbě hospodářského stavení. Do konce 19. století na budově probíhaly jen drobné opravné práce, např. vybílání, oprava oken atd. Původnímu účelu sloužila budova 44 let do roku 1909, kdy byla evangelická škola z ekonomických důvodů zrušena.

Nemovitost pak evangelická církev přenechala obci k užívání a další její prostory pronajímala. Některé stále sloužily v bohoslužbám, jiné se bez významné změny dispozice přeměnily na bytové jednotky, dobové záznamy uvádějí 4 nájemníky. A od roku 1927 byla bývalá učebna pronajímána místnímu sokolu jako tělocvična. V témže roce byly provedeny nejnnutnější opravy, zejména pak oken. Největší opravou prošla budova v roce 1939, kdy byly opraveny fasády, okna a oplechování střechy. V poválečných letech se už na budově žádné opravy nekonaly.

Od roku 2006 je novým vlastníkem obec Běleč nad Orlicí, byla přeložena střešní krytina, osazeny podokapní žlaby a opraveny komíny.

2.A.2 POPIS STAVBY

Dvoupodlažní budova vystavěná na obdélníkovém půdorysu je situována do velmi mírného svahu. Její valbová střecha je pokryta režnou keramickou krytinou tzv. bobrovek v korunovém krytí. Na hřebeni vystupují dvě symetricky umístěná komínová tělesa. Na hlavní průčelí je vsazena drobná sedlová stříška zakončena štítem.

Budova je částečně podsklepena, podzemní část a sokl jsou vyžděny z lomového kamene, všechny další nadzemní části z cihelného zdiva. Předsazující sokl je jednou ze třech horizontálních linií fasády. Zbývající dvě tvoří patrová kordonová římsa a horní část uzavírá značně vyložená korunní římsa.

Hlavní průčelí má šest okenních os, dominantní je střední plasticky členěný díl zakončený štítem.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 2

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Střední díl v druhém podlaží zvýrazňuje dvojice polopilířů propojených obloučkovým vlysem, pod kterým jsou umístěna dvě okna. Korunová římsa je nad střední částí přerušena a zakončena dvojicí konzol vynášející hladké čtyřboké fiály tvořící boční stěny štítu. Dominantním prvkem je však ve středu umístěný kvadrilobový otvor v kruhové kartuši a nad ním se nacházející stupeň zakončený cimbuřím.

Fasáda je opatřena nepravou bosáží, veškeré otvory jsou zvýrazněny profilovanými šambránami. Do kamenného ostění nad vstupem byl vryt letopočet „L. P. 1963“. Vstupní dvoukřídlé dřevěné dveře jsou zapuštěny do líce fasády. Okna se segmentovými záklenky osazena za lícem fasády jsou šestikřídlá špaletová. Větrací otvor ve štítě je překryt původní výplní.

Kratší průčelí jsou si navzájem velice podobná a dodržují členění hlavního průčelí, mají dvě okenní osy. Zadní průčelí budovy je zjednodušenou formou hlavního.

Budova upravené trojdílné dispozice je v západním traktu řešena dvojtraktově. Vstupní síň plně vyplňuje střední díl stavby, je zaklenuta dvojicí pravých zrcadlových kleneb se štukovou výzdobou dělených segmentovým klenebným pásem. V přízemí se nachází prostorná učebna sklenuta dvojicí pravých zrcadlových kleneb s děleným pásem doplněných lunetami a další tři menší místnosti. Do prostoru učebny je citlivě vestavěno hygienické zázemí přístupné z chodby a kuchyně.

Do druhého nadzemního podlaží se vstupuje po přímém zaklenutém schodišti, z něho se vchází do malého komunikačního prostoru. Největší místnost je osvětlena ze třech stran fasády celkem deseti okny. Místnost je opatřena bohatou výmalbou. Zkrácený díl místnosti je vyvýšen a vzniklo zde pódium, z kterého je přístupný krov.

Rekonstrukce areálu zahrnuje i hospodářské stavení za hlavní budovou. Přízemní budova s hambalkovým krovem a sedlovou střechou slouží jako sklad.

Stavba je ojedinělým dochovaným objektem tohoto druhu se zcela zachovanou dispozicí, proto jsou dispoziční úpravy hlavní budovy provedeny pouze v minimálním rozsahu. Veškeré stavebně konstrukční práce probíhaly v úctě k původní materii památky. Nahrazovány byly pouze dožitě historické prvky a konstrukce, a to jen za materiálové a tvarové repliky, všechny omítky byly citlivě restaurovány a obnoveny. Za zvláštní zmínku stojí výmalba sálu v druhém podlaží a schodišťového prostoru. Částečně poškozené konstrukce byly repasovány, nevhodné konstrukce byly odstraněny a zdivo asanováno podříznutím.

Vzhledem k památkové hodnotě objektu nebylo možné zpřístupnit druhé podlaží pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace, první podlaží je jim ovšem nově plně zpřístupněno mobilní rampou a je vybaveno bezbariérovým WC.

Objekt byl ideově navrácen do původní podoby. Všechny nové truhlářské prvky byly navrženy a zhotoveny podle dochovaných originálů.

V areálu byly nově vybudovány dvě zpevněné plochy, jedna jako odstavná plocha pro osobní automobily a druhá jako mlatová přístupová cesta od hlavní brány ke vchodu. Nově je pískovcovou kamennou dlažbou zpevněn i prostor mezi hlavní budovou a hospodářským stavením. Dešťová voda je ze zpevněných ploch svedena na přilehlý terén, kde je vsakována.

Při přístupové cestě je vysázen živý plot, areál je doplněn o repliky laviček Schönbrunn. Řešení zeleně a mobiliáře vychází z dobové ikonografie a z historických analogií. Stejně tak tomu je i u ohrazení areálu

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 3

z plaňkového plotu s pískovcovými sloupky a kovovou branou.

Z restaurátorských průzkumů vyplývá, že původní koncepce členění vnějšího pláště byla téměř kompletně dochována, avšak v žalostném technickém stavu a nešetrně překryta vrstvou novodobé vysoce hydraulické stříkané omítky. Ta popírala původní profilaci šambrán, říms a dalších štukových prvků, u většiny z nich však bylo nemožné jejich restaurování. Novodobá stříkaná omítka byla na některých místech sejmuta a pro účely rekonstrukce byly vytvořeny otisky původní profilace. Dle stratigrafického průzkumu byl jako nejstarší odstín pláště zjištěn béžovo-šedý monochromní nátěr. K restaurování byly ponechány pouze materiálově nejkvalitnější vrstvy. Ty dožité byly sejmuty a nahrazeny rekonstrukcí v původní technice s použitím vápenné omítky (přírodní vzdušné vápno a písek).

Z průzkumu omítkových a barevných vrstev v interiéru vyplynulo, že se nacházely v zanedbaném stavu, povrch byl zaprášený a pokrytý depozity nečist, nebyl však potvrzen velký výskyt dutin a trhlin. Umělecko-historicky zajímavé a hodnotné vrstvy byly nalezeny ve vstupní síni a schodišťovém prostoru a v bývalé modlitebně v patře.

Zajímavá dekorativní výmalba s šablonovou malbou s modrým geometrickým ornamentem na bílém podkladu datovaná do přelomu 19. a 20. století byla ve vstupní síni a schodišťovém prostoru obnovena.

Výmalba v bývalé modlitebně byla obnovena a zrestaurována z asi 220. let 20. století. Kvůli špatnému technickému stavu nosné stropní konstrukce byl však celý strop zdemolován. Historicky cenná původní stropní výmalba s obrazem Otce svatého byla sejmuta a její část 2x2 metry je vystavena v rámu obrazu v prostorách obecního úřadu.

2.A.3 FUNKČNÍ URČENÍ

Budova slouží jako sídlo obecního úřadu a knihovny obce Běleč nad Orlicí. Společenský sál využívají místní spolky pro společenské a kulturní akce. Do budovy se také navrátil její původní evangelický účel, zasedací místnost bude sloužit i pro setkávání věřících k bohoslužbám Československé církve evangelické.

2.A.4 KONSTRUKČNÍ A STAVEBNÍ ŘEŠENÍ

Sokl a podsklepení budov je z lomového kamene, nadzemní části z cihelného zdiva, které bylo v rámci rekonstrukce podřezáno. Vodorovné konstrukce nad prvním nadzemním podlažím jsou sklenuté, nad druhým jsou řešeny jako dřevěné trámové. Nad společenským sálem musel být strop sejmut a nahrazen replikou. Krov je atypickou vaznicovou soustavou.

Nezbytnou součástí rekonstrukce bylo i provedení vodovodu, plynovodu, kanalizace a elektroinstalací. Vzhledem k památkové hodnotě však nebylo možné provést zateplení objektů.

2.A.5 LOKALIZACE

Areál se nachází zhruba uprostřed obce při levé straně komunikace směřující ze Svinar do Krňovic. Bývalý školní areál je tvořen samotnou školní budovou umístěnou v hloubce parcely a drobným hospodářským stavením za ní. Obě stavby jsou shodně orientovány ve směru jihozápad – severovýchod tak, aby jejich delší osy kopírovaly průběh blízké komunikace.

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 4

Český svaz stavebních inženýrů
Príspevek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

2.B ÚDAJE O STAVEBNÍM TVŮRČÍM TÝMU

2.B.1 ÚDAJE O AUTORECH NÁVRHU

Obchodní jméno: Ing. Miloš Kudrnovský
Projekční Ateliér pro dokumentaci, průzkum a obnovu historických staveb
ČKA: 4027, obor architektura
Sídlo: Bílá Třemešná 33, 544 72 Bílá Třemešná
IČ: 74376586
DIČ: CZ7904303583
Tel.: 737325950
E-mail: milos.kudrnovsky@seznam.cz
Spolupráce: Mgr. Renata Veselá

2.B.2 ÚDAJE O DODAVATELSKÉ FIRMĚ

Obchodní jméno: ARCHATT PAMÁTKY spol. s r.o.
Sídlo: V. Nezvala 56/68, 674 01 Třebíč
IČ: 60753013
Statutární zástupci: František Joura, jednatel společnosti
Ing. arch. Petr Řehořka, jednatel společnosti
Ing. arch. Marek Tichý, jednatel společnosti
E-mail: info@archatt-pamatky.cz

2.B.2 STAVBYVEDOUCÍ A TECHNICKÝ DOZOR

hlavní stavbyvedoucí: Ing. Stanislav Štork
technický dozor objednatele: Ing. Josef Novotný

2.B.4 ÚDAJE O INVESTROROVI

Jméno: Obec Běleč nad Orlicí
Sídlo: Běleč nad orlicí 10, 503 46 Třebechovice pod Orebem
IČ: 00268615
Statutární zástupce: Mgr. Pavel Hemelík, starosta
Kontaktní osoba: Aleš Kodet, místostarosta

PŘÍLOHY

2.B.2 ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ O KOLAUDACI PŘIHLAŠOVANÉHO DÍLA

2. VÝKRESOVÁ A FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTACE

2.1.SITUACE

2.2.PŮDORYS 1. NP HLAVNÍ BUDOVY

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 5

- 2.3. PŮDORYS 2. NP HLAVNÍ BUDOVY
- 2.4. PŮDORYS KROVU HLAVNÍ BUDOVY
- 2.5. ŘEZ HLAVNÍ BUDOVY
- 2.6. POHLEDY HLAVNÍ BUDOVY
- 2.7. PŮDORYSY A ŘEZ HOSPODÁŘSKÉHO STAVENÍ
- 2.8. POHLEDY HOSPODÁŘSKÉHO STAVENÍ
- 2.9. VÝKRESY OKEN
- 2.10. DETAIL PÁKOVÉ ROZVORY
- 2.11. DETAIL STŘEDNÍHO DÍLU HLAVNÍHO PRŮČELÍ

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 6

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 7

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 9

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 10

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 11

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 12

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 13

Český svaz stavebních inženýrů
Příspěvek ČSSI ke 150. výročí založení prvního inženýrského spolku v Království Českém
Paměť staveb

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03

Stránka 14

Podklady

Archiv soutěže Stavba roku Královéhradeckého kraje

Jméno a kontaktní adresa autora

OK ČKAIT Miroslava Dolanová, Jižní 870, 500 03